

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-15>

УДК 35.975(477)

Воротін Валерій Євгенович,

доктор наук з державного управління, професор,

завідувач кафедри публічного управління

Державної екологічної академії Міндовкілля,

вулиця Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, 03035, м. Київ, Україна

e-mail: vevorotin@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-4545-612X>

Проданик Василь Михайлович,

кандидат наук з державного управління,

доцент кафедри публічного адміністрування

навчально-наукового інституту міжнародних відносин та соціальних наук,

ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»,

вулиця Фрометівська, 2, м. Київ, 03039, Україна

e-mail: nubiru9x9@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-3112-479X>

РЕСУРСНО-ЕКОЛОЛОГІЧНА СКЛАДОВА РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: СТРАТЕГІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

Анотація. Наразі в Україні відбувається процес формування нової державної регіональної політики в умовах воєнного стану. Цей процес відбувається на засадах використання саме сучасних ресурсно-екологічних механізмів публічного управління та їх законодавчого забезпечення в складних умовах російської агресії та впровадження європейських норм (регламентів) у цій сфері суспільних відносин. Метою такого формування є створення умов для збереження чи відновлення якості життя людини, екологізації та додержання гарантованих державою соціальних стандартів для кожного громадянина незалежно від його місця проживання.

Як цитувати: Воротін В. Є., Проданик В. М. Ресурсно-екологічна складова регіонального управління за умов воєнного стану в Україні: стратегія європейського державотворення. *Державне будівництво*. 2024. № 2 (36). С. 196–206. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-15>

In cites: Vorotin, V.Ye., Prodanyk, V.M. (2024). Resource-environmental component of regional government under the conditions of marital state in Ukraine: strategy of european state-formation. *State Formation*, no. 2 (36), 196–206. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-15> [in Ukrainian].

© Воротін В. Є., Проданик В. М., 2024

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0

Це відбувається через забезпечення захисту збалансованого розвитку України, інтеграції регіонів в єдиний економічний, політичний, правовий, інформаційний та безпековий простір, максимально повного використання їх потенціалу з урахуванням природних, політичних, історичних, культурних, соціальних і реалізації дієвого самоуправління в умовах війни РФ проти України.

У статті обґрунтовано, що еколого-ресурсний розвиток неможливо здійснити без реальної децентралізації управлінської системи, зміцнення самоврядування в Україні та залучення територіальних громад до формування, впровадження політики регіонального та місцевого розвитку, зокрема в сфері екології та використання ресурсів відновлення.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки (зі змінами), яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 р. № 940, лишається основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики в умовах воєнного стану. Стратегія визначає певні досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах і регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців після Перемоги [1].

Доведено, що найбільш суттєвими викликами, на які держава має реагувати шляхом вироблення та реалізації державної регіональної політики, є неспроможність більшості територіальних громад самостійно вирішувати всі питання, віднесені до їх повноважень. В цілому, передавати повноваження та відповідальність за екологічність і ресурсність регіонального розвитку на органи місцевого самоврядування не можна допоки не буде створена дієва і ефективна система місцевого самоврядування і, у першу чергу, дійсно спроможна та економіко-екологічна стійка територіальна громада.

Ключові слова: *екологічне публічне управління та адміністрування, екологічна політика, стратегічне планування, органи влади, регіональний розвиток.*

Постановка проблеми. В складних умовах воєнного стану в Україні використання можливих ресурсів та впровадження європейських систем екологічного управління, інститутів у нових геостратегічних реаліях все ще є необхідним. Стратегічне бачення європейського майбутнього держави, ефективне та згуртоване державне управління (державне управління та місцеве самоврядування) є не просто гаслом, а реальністю та визначальною умовою нашої Перемоги над РФ. Це підтверджує непереборність управлінського прогресу на шляху до формування нації самоврядних громад і муніципальності як найкращого способу демократичного та вільного управління в післявоєнній європейській державі, особливо в контексті використання екологічних ресурсів, складових дієвого державного управління та формування нової системи управління в сфері екології та відновлення ресурсів.

Наша регіональна та місцева політика спрямована на розширення ресурсних можливостей громад, особливо в умовах воєнного стану. Можливо, це дасть громадам більше незалежності та потужності розвитку та ефективного використання ресурсів. Економічний розвиток та ресурсоорієнтована регіональна політика сприятимуть досягненню цілей формування всієї системи державного управління в державі на основі ресурсної складової розвитку та

ефективного управління, зокрема у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Сама по собі децентралізація не може змінити нинішню складну ситуацію, і щоб зробити наші громади сильнішими та успішнішими, нам потрібні інструменти європейської регіональної політики та циркулярна модель, яка використовує умови для екологічного та ресурсного розвитку. Нові управлінські навички та механізми також необхідні для зміцнення потенціалу місцевих управлінських установ.

Європейське стратегічне бачення є основою всіх життєво-екологічних процесів розвитку держави та її територій, є важливим напрямом процесу державного управління навколишнім середовищем, який визначає цілі, ефективні методи та засоби, необхідні для досягнення результату.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Принципи ефективного функціонування організаційних ланок управління, взаємодії сукупності управлінських відносин з економічною системою загалом, знайшли провідне місце в дослідженнях багатьох науковців, зокрема, у наукових працях зарубіжних вчених: М. Альберта, Р. Акоффа, Д. Вурворда, Дж. Грейсона, П. Друкера, Р. Дорнбуша, Б. Карлоффа, Е. Мейо, Ф. Котлера, А. Маслоу, М. Мескона, У. Оучи, М. Портера, Г. Саймона, Ф. Тейлора, Р. Фалмера, Г. Форда, С. Фішера, Ф. Хедоурі, Л. Якокка та інших.

Аналізу теоретико-методологічних засад державного управління, механізмів формування та реалізації державної політики у різних сферах суспільного життя присвячені праці М. Білинської, К. Ващенко, Д. Карамішева, В. Куйбіди, М. Кравченко, О. Петроє, О. Пухкала, С. Романюка, Г. Рябцева, С. Серьогіна, І. Сурай, О. Суходолі, В. Трощинського, С. Хаджирадевої та ін.

Особливостям функціонування досліджуваного суспільного явища в Україні та його впливу на демократизацію державного управління присвятили свої праці вітчизняні вчені Б. Авер'янов, О. Амосов, О. Андрійко, В. Бакуменко, Ю. Битяк, Л. Воронова, С. Дубенко, Ю. Куц, Ю. Пахомов, Н. Плахотнюк, Л. Приходченко, А. Селіванов, О. Сушинський, В. Шаповал, Ю. Шемшученко, А. Чухно та ін. Водночас, на сьогодні відсутні системні дослідження стратегічного бачення європейського державотворення та ресурсно-екологічної складової згуртованості публічного управління в Україні, зокрема після Перемоги над рф.

Мета дослідження є обґрунтування стратегічного бачення європейського державотворення на засадах ресурсно-екологічної складової згуртованості публічного управління за умов воєнного стану в Україні.

Аналіз існуючого стану. Сучасні ринкові перетворення, що відбуваються в національній економіці останнім часом, супроводжуються значними інституційними змінами в системі (механізмах та інструментах) державного управління та управління, особливо в частині стратегічного бачення подальшого розвитку державного будівництва з міркувань безпеки в Україні. Воєнний стан формує особливу та унікальну модель управління державою та

регіонами. Цей досвід стане важливим елементом у використанні української моделі управління в умовах воєнного стану та зняття питань про існування незалежності держави. Подальше формування розвинених ринкових відносин у національній економічній практиці з сильними регіонами та субрегіонами є стратегічним курсом децентралізованої системи державного управління після Перемоги. Стратегічне бачення екологічно-ресурсного регіонального розвитку в сучасних умовах подальшого реформування всієї системи управління та безпеки в Україні не тільки не зменшується, а навпаки зростає, набуває нової якості та ефективності, зокрема в умовах реальних загроз існуванню держави.

Слід пам'ятати, що для успіху стратегічного бачення (планування) необхідна згода всіх зацікавлених сторін щодо довгострокової цілі та чіткі терміни виконання завдань і пріоритетів щодо узгоджених завдань розвитку після війни. Також кожна стратегія має бути інтегрована в бюджетний процес, забезпечуючи таким чином достатність запланованих ресурсів, які спрямовані на досягнення результату в межах наявних і обмежених фінансових можливостей.

З точки зору змісту стратегічне бачення – це вибір цілей і орієнтирів, встановлення стратегії (напрямку) розвитку, яка забезпечить ефективність державного управління та сталий розвиток країни. Специфіка стратегічного планування як процесу полягає в тому, що одним із важливих його завдань є зменшення невизначеності майбутнього, яка, однак, не повинна перетворюватися на «порожні бажання чи обіцянки». На нинішньому складному етапі державотворення це має бути закріплено в законах України.

Кожна наука характеризується своїми унікальними теоретичними законами та закономірностями. Наука управління теж має свої закони та закономірності. Об'єктивні закони управління, на відміну від правових законів, що регулюють суспільні відносини, є істотними, необхідними і повторюваними загальними формами зв'язків між суб'єктом господарювання та керованим об'єктом.

Відзначимо, що закони управління виражають необхідність і загальність тих сторін, моментів управлінської діяльності та відносин, які історично складаються, закріплюються і відтворюються в структурі та функціях управління.

Закономірні (закономірності) структурно-функціональні взаємозв'язки не обов'язково діють, а реалізуються у вигляді тенденцій, що пронизують багато конкретних явищ і обставин, окремих актів поведінки і дій, що відповідають імовірнісним «правилам гри». Реалізація законів залежить від багатьох умов (змінних), але перш за все від суб'єкта управління, його знань, умінь, а також від об'єкта управління [2].

Роль законів управління виражається в тому, що: вони становлять теоретичну основу науки; надають можливість правильно оцінити ситуацію, що складається; дозволяють аналізувати зарубіжний досвід; вони виражають якісні властивості та зв'язки процесів і явищ, що характеризують управлінські відносини та напрямки їх розвитку. Закони управління виражають свої вимоги в реалізації принципів управління, функціональному розподілі праці, структурі системи управління, в механізмах і методах управління та в процесі управління.

У науковому управлінні склалася парадоксальна ситуація: з 90-х років минулого століття не досліджувались проблеми співвідношення законів і закономірностей управління. Це було зумовлено труднощами перехідного періоду та сьогодні умовами воєнного стану.

Науковці державного управління вважають, що закони та закономірності управління відображають найважливіші, необхідні, постійні та повторювані зв'язки явищ і процесів, які допомагають розкрити їх природу, сутність і внутрішній зміст. Закони та закономірності державного управління часто розглядають як одне поняття, оскільки вони мають багато спільного: по-перше, вони мають об'єктивний характер; по-друге, вони формулюються на основі розкриття зв'язків між суб'єктом і об'єктом управління, а також властивих кожному з них внутрішніх зв'язків, а також відносин із зовнішнім середовищем. На наш погляд, ці явища мають суттєві відмінності, оскільки закони діють безперервно, на відміну від закономірностей, які діють лише певний час, особливо в умовах воєнного стану [3].

Показово, що Європейська Рада вирішила розпочати переговори щодо вступу України до ЄС у складний для держави час. Перед Україною відкрилися нові можливості, успіх яких зараз залежить від нас. Відповідно, важливі напрямки створення ефективних територіальних громад та реального місцевого самоврядування вже визначено:

- євроінтеграційні інструменти регіонального та місцевого розвитку;
- зміцнення потенціалу місцевих установ;
- вплив євроінтеграційних процесів на українське бізнес-середовище;
- політика екологічної безпеки на рівні громади.

Безсумнівно, шлях до ЄС буде непростим і нас чекає багато труднощів. Таким чином, просування до ЄС повинно бути величезним зусиллям на кожному рівні – національному, регіональному та місцевому. Усі країни Східної Європи наполегливо працювали, щоб стати повноправними членами ЄС. Це складний процес, який включає комплекс політичних, правових, екологічних, економічних, культурних, безпекових пріоритетів управління.

В сучасних умовах воєнного стану наша мета – не просити допомоги на всіх позиціях, а перемогти ворога та стати сильними, європейськими, вільними та екологічно та економічно конкурентоспроможними.

Варто нагадати, що в рекомендаціях Єврокомісії є 9 основних блоків, серед яких на першому місці реформа державного управління. А чому не корупція, економіка, судова реформа, про які йдеться в наступних пунктах? Бо без ефективної державної політики та процедур професіоналізації, без інституційної спроможності системи органів місцевого самоврядування та виконавчої влади ми не зможемо досягти Перемоги.

Очевидно, що в таких складних умовах тема євроінтеграції повинна стати однією з пріоритетних для всіх суб'єктів державного управління, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та представників бізнес-сфери.

Сьогодні багато говорять про політику згуртованості та її еколого-економічну складову. В Україні ця згуртованість уже набуває конкретного значення в умовах війни та реалізації під час повоєнного еколого-економічного відновлення.

Важливо, що Рада ЄС ухвалює резолюції, які визначають її позицію щодо ключових механізмів формування механізму координації еколого-економічного розвитку. Висновки ляжуть в основу роботи Європейської Комісії щодо законодавчого забезпечення переговорів і політики координації в найближчі роки. Підкреслюється, що політика згуртованості має бути ключовим стовпом ЄС і з цією метою вона має підтримувати зміцнення економічної, екологічної, соціальної та територіальної інтеграції ЄС та зменшення регіональних відмінностей.

Хоча політика згуртованості є підходом для всіх регіонів ЄС, менш розвиненим регіонам слід надавати більш цілеспрямовану та адаптовану підтримку. Особливу увагу слід приділяти потребам сільських районів, субрегіонів, які постраждали від індустріалізації, і найменш заселених районів на півночі, а також районів, які страждають від серйозних і постійних природних або демографічних проблем, таких як островні, прикордонні та гірські райони.

Важливо, щоб Європейська Комісія систематично розглядала ресурси та екологічні потреби віддалених громад і регіонів, а також вплив своїх законодавчих пропозицій на ці території. Рада також наголошує на необхідності вимірювання та оцінки специфічних екологічних потреб різних типів земель, а також вирішення проблем окремих і проблемних територій.

Рада ЄС нагадує про ключову роль політики згуртованості в подоланні останніх криз і вважає, що вона може адаптуватися до нових і непередбачуваних подій, зберігаючи при цьому свій довгостроковий перехідний характер і структурні цілі екологічного та економічного розвитку.

Європейську комісію просять розробити варіанти, які краще допоможуть регіонам протистояти низці нових викликів, включаючи військовий стан, екологічні ризики та загрози, демографічні тенденції, міграцію, екологічні та цифрові переходи, а також подальше спрямування інвестицій у реформи, які підтримують зростання важливості дієвого управління.

Слід зазначити, що Європейська Комісія також намагалася забезпечити взаємодоповнюваність між політикою координації та іншими відповідними європейськими політиками та екологічними ініціативами на етапі їх розробки та полегшити оперативну координацію між програмами підтримки співпраці між місцевими громадами та регіонами.

На нашу думку, сьогодні можна порівняти практичний досвід екологічного управління України та ЄС у сфері підвищення соціальної згуртованості. Необхідно здійснити комплексний аналіз законодавчого забезпечення європейської політики згуртованості та прогалін законодавства в сфері регіонального розвитку та місцевої еколого-економічної політики

Української держави, а також у створенні та затвердженні концепції координації, а потім і стратегії управлінських відносин з екологічною громадськістю.

Важливо, що цикл планування на 2021-2027 роки включає п'ять ключових положень політики згуртованості ЄС. Усі вони спрямовані на інституційну підтримку країн ЄС, зокрема:

1. Регламент (ЄС) 2021/1060 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2021 року, що встановлює загальні положення щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду плюс, Фонду згуртованості, Фонду справедливого переходу та Європейського морського транспорту Фонду, Фонду рибальства, економіки та аквакультури та фінансових правил для них, а також для Фонду притулку, міграції та інтеграції, Фонду внутрішньої безпеки та Фінансового інструмент підтримки управління кордонами та візової політики.

2. Регламент (ЄС) 2021/1059 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2021 року про спеціальні положення, що стосуються цілей Європейського територіального співробітництва (Interreg), які підтримуються Європейським фондом регіонального розвитку та зовнішніми фінансовими інструментами.

3. Регламент (ЄС) 2021/1058 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2020 року про Європейський фонд регіонального розвитку та Фонд згуртування.

4. Регламент (ЄС) 2021/1057 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2021 року про створення Європейського соціального фонду плюс (ESF+) та про скасування Регламенту (ЄС) № 1296/2013.

5. Регламент (ЄС) 2021/1056 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2021 року про створення Фонду справедливого переходу.

А. Ткачук та його колеги з Інституту громадянського суспільства оперативно опрацювали ці позиції. Зокрема, опубліковано текст неофіційного перекладу Регламенту (ЄС) 2021/1056. Європейський Союз створив новий Фонд справедливого переходу (далі – «FSP») для підтримки населення, економіки та навколишнього середовища територій, які відчувають серйозні екологічні, економічні та соціальні проблеми, пов'язані з процесом переходу до енергетичних і кліматичних цілей Європейський Союз до 2030 року [4].

FSP надає фінансову підтримку переважно проектам реалізації територіального плану справедливого перетворення. Його розроблено та затверджено відповідними територіями держав-членів Європейського Союзу. Важливо, щоб ресурси FSP були спрямовані на такі види діяльності:

– ефективне інвестування в малі та середні підприємства, включаючи малі підприємства та стартапи, що призведе до диверсифікації економіки, модернізації та реформ;

– інвестиції у створення нових компаній. До них належать бізнес-інкубатори та менторські послуги, які допомагають створювати робочі місця;

- інвестиції в наукову та інноваційну діяльність, у тому числі університетами та державними дослідницькими організаціями, а також підтримка трансферу передових технологій;

- інвестиції у впровадження доступних екологічно чистих енергетичних технологій, систем та інфраструктури, включаючи технологію накопичення енергії та у скорочення викидів парникових газів;

- інвестиції у відновлювані джерела енергії відповідно до Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2018/2001, включаючи встановлені в ній критерії стійкості та з точки зору енергоефективності. У тому числі з метою зменшення енергетичної бідності;

- розумні та стійкі інвестиції в місцевий транспорт. Це включає зменшення вуглецевого сліду місцевого транспортного сектору та інфраструктури;

- реконструкція та модернізація мереж централізованого теплопостачання, підвищення енергоефективності систем централізованого теплопостачання та інвестиції у виробництво тепла. За умови, що обладнання для виробництва тепла буде живитися виключно від відновлюваних джерел енергії;

- інвестиції в цифровий простір, цифрові інновації та цифрове підключення;

- інвестиції в оновлення та очищення забудованих територій, рекультивацію земель та зелену інфраструктуру та, за необхідності, оновлені проекти;

- інвестиції в розвиток циркулярної економіки, особливо через запобігання утворенню відходів, їх скорочення, ефективного використання ресурсів, повторне використання, ремонт і переробку;

- підвищення кваліфікації та перепідготовка працівників та шукачів роботи;

- допомога шукачам роботи в пошуку роботи;

- активна участь шукачів роботи;

- технічна допомога;

- інша діяльність у сфері освіти та соціальної інтеграції. Це включає інвестиції в інфраструктуру для навчальних центрів, догляду за дітьми та людьми похилого віку.

Використання варіантів FSP допоможе Україні прискорити екологічно-ресурсний перехід. Це гарантує створення нових робочих місць і підтримує майбутній технологічний розвиток після Перемоги. Це також сприятиме інтеграції України в економіку ЄС, а також підтримуватиме зусилля щодо досягнення кліматичних та енергетичних стандартів і цілей ЄС [5].

Слід пам'ятати, що необхідність формування ефективного екологічного громадського управління в сучасних умовах воєнного стану зумовлює необхідність перерозподілу завдань, повноважень та ресурсів на всіх рівнях державного природоохоронного управління – центральному, регіональному та місцевому у напрямку зміщення ширшого спектру екологічних повноважень відповідно до стандартів і цілей ЄС у сфері навколишнього середовища [6].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших досліджень.

Вважаємо, що воєнний стан в Україні формує особливу та унікальну модель управління державою та її регіонами. Цей досвід стане важливим елементом у використанні української управлінської моделі господарювання та розв'язанні загрози існуванню незалежності держави. Перед Україною відкрилися нові можливості, успіх яких зараз залежить від нас. Відповідно, вже створено важливі напрями оновлення системи державного управління, ефективних територіальних громад та реального місцевого самоврядування на основі еколого-ресурсного підходу.

У серпні 2024 року внесено зміни до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (постанова КМУ від 13.08.2024 № 940), якими оновлено деякі підходи до формування системи управління в країні. Вже сьогодні обговорюють оновлені цілі та пріоритети регіонального та місцевого розвитку до 2030 року, а також механізми та інструменти підтримки діяльності у сфері відновлення, екології та стратегічного розвитку на різних рівнях державного управління. До ключових завдань розробники та експерти відносять соціально-економічний розвиток регіонів після Перемоги над рф. Вважаємо, що європейські вектори розвитку державного управління на всіх рівнях потребують ґрунтовного опрацювання в документі та мають значні резерви для подальшого використання під час відновлення.

Ми вважаємо, що сьогодні вся система публічного управління потребує суттєвого оновлення, оскільки вона не готова до реальної інтеграції в ЄС. Можливо, в цьому напрямку потрібні значні екологічні та ресурсні пропозиції, і наша робота допоможе в цій частині реформи публічного управління та його складової місцевого самоврядування, яку пропонує ЄС, особливо в напрямку формування та використання європейської системи еколого-ресурсного управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

2. Chechel O., Bashuk A., Tsykhovska E., Vorotin V., Mukovoz V., Prodanyk V. Reform of state regulation of production and transportation of hydrogen on the territory of European states in the context of positive practice of the EU. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2022. 3 (13 (117)). 78–90. (SCOPUS). DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.260329>

3. URL: https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/g-031-a-1-2021_1059-interreg_ua_14122023.pdf

4. URL: <https://www.csi.org.ua/news/reglament-yevropejskogo-parlamentu-ta-rady-vid-24-cherhvnya-2021-roku-2021-1059/>

5. Nataliia Vorotina, Oleg Koval, Valerii Vorotin, Vasyl Prodanyk, Andrii Shynkarov. (2023). Legal foundations and features of public administration in the budgetary sphere in Ukraine and abroad. *Rivista di scienze giuridiche a cura della facoltà di giurisprudenza dell'università cattolica di Milano/vp vita e pensiero indice n. 2/2023*. p. 247-262. (SCOPUS). DOI: https://doi.org/10.26350/18277942_000122

Стаття надійшла до редакції 02.09.2024 р.

Стаття рекомендована до друку 30.10.2024 р.

Vorotin V. Ye.,

Doctor of Sciences in Public Administration, Professor, Head of the Department of Public Administration of the State Ecological Academy of the Ministry of the Environment, 35, corp. 2, Metropolitan Vasyl Lypkivskyi street, Kyiv, 03035, Ukraine
e-mail: vevorotin@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-4545-612X>

Prodanyk V. M.,

PhD Public Administration, Associate Professor of the Department of Public Administration of the Educational and Scientific Institute of International Relations and Social Sciences, PJSC «Higher educational institution «Interregional Academy of Personnel Management», 2 Frometivska street, Kyiv, 03039, Ukraine
e-mail: nubiru9x9@gmail.com <https://orcid.org/0000-0002-3112-479X>

RESOURCE-ENVIRONMENTAL COMPONENT OF REGIONAL GOVERNMENT UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE IN UKRAINE: STRATEGY OF EUROPEAN STATE-FORMATION

Annotation. Currently, Ukraine is in the process of forming a new state regional policy under martial law. This process takes place on the basis of the use of ecological mechanisms of public administration and their legislative support in the difficult conditions of Russian aggression and the implementation of European norms (regulations) in this sphere of public relations. The purpose of such formation is to create conditions for preserving or restoring the quality of human life, environmentalization and compliance with state-guaranteed social standards for every citizen, regardless of his place of residence. This happens through ensuring the territorially integrated and balanced development of Ukraine, the integration of regions into a single economic, political, legal, informational and cultural space, the maximum full use of their potential taking into account natural, political, historical, cultural, social and other features, increasing the competitiveness of regions and implementation of effective self-management.

The article substantiates that environmental and resource development cannot be realized without real decentralization of the management system, strengthening of self-government in Ukraine and the involvement of territorial communities in the formation and implementation of the policy (strategic vision) of regional and local development, in particular in the field of ecology and restoration resources.

State regional development strategy for 2021-2027 (with changes), which was approved by the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 13, 2024. No. 940, remains the main planning document for the implementation of sectoral development strategies, coordination of state policy in various spheres. The strategy defines certain achievements in the effectiveness of the use of state resources in territorial communities and regions in the interests of people, the unity of the state, the sustainable development of historical settlements and the preservation of the traditional nature of the historical environment, the preservation of the natural environment and the sustainable use of natural resources for the current and future generations of Ukrainians after the Victory [1].

It has been proven that the most significant challenges to which the state must respond through the development and implementation of state regional policy are the inability of most territorial communities to independently resolve issues within their jurisdiction. In general, it is impossible to transfer authority and responsibility for environmental sustainability of regional development to local self-government bodies until an effective and efficient system of local self-government and, first of all, a truly capable and economically and ecologically sustainable territorial community is created.

Keywords: *environmental public management and administration, environmental policy, strategic planning, authorities, regional development.*

REFERENCES

1. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021-2027 roky. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
2. Chechel, O., Bashuk, A., Tsykhovska, E., Vorotin, V., Mukovoz, V., Prodanyk, V. (2022). Reform of state regulation of production and transportation of hydrogen on the territory of European states in the context of positive practice of the EU. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 3 (13 (117)), 78–90. (SCOPUS). DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2022.260329>
3. URL: https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/g-031-a-1-2021_1059-interreg_ua_14122023.pdf
4. URL: <https://www.csi.org.ua/news/reglament-yevropejskogo-parlamentu-ta-rady-vid-24-chervnya-2021-roku-2021-1059/>
5. Nataliia Vorotina, Oleg Koval, Valerii Vorotin, Vasyl Prodanyk, Andrii Shynkarov. (2023). Legal foundations and features of public administration in the budgetary sphere in Ukraine and abroad. *Rivista di scienze giuridiche a cura della facoltà di giurisprudenza dell'università cattolica di Milano/vp vita e pensiero indice no. 2/2023*. 247–262. (SCOPUS). https://doi.org/10.26350/18277942_000122

The article was received by the editors 02.09.2024.

The article is recommended for printing 30.10.2024.